

دوره آموزشی

(خبرنگاری)

www.amozeshgahresaneh.ir

@amozeshgahresaneh

خبر نگار ویژگی‌های

1- مناسب بودن تن و لحن صدا

2- پوشش مناسب و چهره وقیافه

3- قدرت بیان

4- توانایی نگارش

5- تسلط به زبان معیار

6- آشنایی با مهارت‌های ارتباطی

7- تند نویسی

8- آگاهی سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

9- آشنایی با مسایل بین المللی

ادامه ویژگیها

- 10 تحصیلات دانشگاهی مناسب
- 11- آشنایی با یک زبان بین - المللی
- 12- هوش و درک بالا
- 13- جسم و روان سالم
- 14- توانایی استفاده از تجهیزات خبر

خبر چیست ؟

- – خبر گزارشی از واقعیت ها است ولی هر واقعیتی خبر نیست.
- – اطلاعات مربوط به آنچه رخ داده است، خبر نامیده می شود.
- – خبر نقل ساده و خالص وقایع جاری است .
- «خبر گزارشی واقعی از یک رویداد عینی است که در آن یک یا چند ارزش خبری وجود دارد و نحوه تنظیم و ارائه آنرا عوامل درون سازمانی و برون سازمانی شکل می دهند».

يکي از وظايف خبرنگاران
در انتخاب رويداد براي تهيه خبر؛ شناخت
ارزشهاي خبري (News values)
نهفته در رويداد است

ارزش خبري داراي دو کارکرد است :

-شناسايي خبر

-ارزشگذاري و معيار سنجي اهميت خبر

ارزش های خبری

NEWS VALUES

✕ هر رویدادی را نمی توان خبر نامید، زیرا بسیاری از رویدادها ارزش انتقال به مخاطب را ندارند. معیارها و شرایطی که درماهیت يك رویداد موجودند و بر مبنای آنها می توان رویداد را ارزشیابی کرد ارزش های خبری نام دارند. اهمیت این ارزش ها به دلیل آن است که خبرنگار را هم در سوژه یابی و تنظیم خبر یاری می دهد، هم به عنوان معیار مقایسه، ارزش گذاری و گزینش رویدادها برای انتشار توسط رسانه مورد استفاده قرار می گیرد.

ارزشهای خبری :

- دربرگیری —
- شهرت —
- تازگی و نو بودن —
- استثناء و شگفتی —
- تعداد و مقدار (بزرگی و فراوانی) —
- مجاورت (معنوی و جغرافیایی)
- درگیری ، منازعه و برخورد (فکری - فیزیکی)

ارزش در برگیری (impact)

زمانی است که رویدادی تمام یا قسمت اعظم جامعه را تحت الشعاع خود قرار دهد

ارزش شهرت (fame)

اشخاص یا شخصیت‌های مختلف حقیقی و حقوقی که مردم آنها را می‌شناسند

زمان و تازگی رویداد (timeliness)

عامل زمان همیشه مورد توجه بوده و در انعکاس یک خبر از مهمترین عوامل می‌باشد

برخوردها، تضاد، اختلاف و درگیری
(Conflict)

این ارزش تعادل موجود در جامعه را بر هم می زند

فراوانی تعداد، مقدار و بزرگی رویداد
(magnitude)

رویدادهایی که در آن آمار و ارقام بالا باشد و تعداد
کثیری در آن (مثبت یا منفی) ذینفع باشند

استثناء و شگفتی (odddity)

رویدادهای خارق العاده و نادر که گاهی هر چند سال یک بار یا برای اولین بار پیش می آید
از قدرت جذابیت خاصی برخوردار هستند

مجاورت (proximity)

گاهی رویدادی بدلیل هم جواری برای مخاطب خبر است.

مجاورت جغرافیایی (نزدیکی محل و شهر زندگی)

مجاورت معنوی (نزدیکی زبان ، فرهنگ ،علاق ،دین ،مذهب و...)

عناصر خبری

- اگر ارزش‌های خبری به اخبار قدر و منزلت و اهمیت می‌دهند عناصر خبری (News Elements) آنها را به نمایش می‌گذارند.
- عناصر خبری در مجموع از شش عنصر تشکیل می‌شوند

عناصر خبر

- که؟ (چه کسی)
- کی؟ (چه وقت)
- کجا؟ (در چه مکانی)
- چه؟ (موضوع)
- چرا؟ (دلیل رویداد)
- چگونه؟ (کیفیت و چگونگی)

عناصر خیر : (که ؟ کی ؟ کجا ؟ چه ؟ چرا ؟ چگونه ؟)

- در يك خبر به تناسب نوع تنظيم حتما چند عنصر خبري به شرح ذيل وجود دارد.
- که: شخص ، اشخاص یا اشيايي که در وقوع رویداد دخالت داشته اند (ذکر نام حقيقي وحقوقي با توجه به میزان شهرت افراد)
- کی : زمان یا تازگی خبر(از اهمیت خاصی برخوردار است)
- کجا: محل روي دادن خبر
- چه : ماهیت خبر را روشن مي کند و معمولا در ابتدای خبر قرار مي گیرد
- چرا: علت ، دليل و انگیزه به وجود آمدن رویداد را بیان مي کند
- چگونه : کیفیت وقوع رویداد را بیان مي کند
- تذکر : گاهی در خبرنگارنویسی اشاره به یکی دو عنصر و عدم اشاره به عناصر کم اهمیت درجهت بالابردن ارزش خبري کفایت مي کند .

مفاهیم اساسی در خبر نویسی

- ۱- روشنی خبر *clear*
- ۲- درستی خبر *accurate*
- ۳- جامعیت خبر *complete*

1- روشنی خبر (CLEAR) :

خبر باید ساده، روشن و بدون ابهام تنظیم شود. مهمترین دلیل ابهام در خبر، درك نادرست خبرنگار از موضوع خبر است که این اشکال را با مطالعه و پرسش از منبع می توان رفع کرد.

نکته دیگر آنکه در خبرهای دارای اصطلاحات علمی، حقوقی، پزشکی و فنی و...، مطلب باید به گونه ای انتشار یابد که اولاً فهم مطلب برای همگان آسان باشد، همچنین این ساده نویسی به ارزش علمی خبر آسیبی وارد نیاورد.

در این راه، همچنین داشتن يك رسم الخط واحد در خبر نویسی ضروری است. . . . .

- درستی خبر (ACCURATE):

صحت خبر ارزش و اعتبار خبر است و در صورت نبود اطلاعات لازم و عدم صحت خبر، اعتماد میان مخاطب و رسانه از بین می رود. وجود تکذیبیه (Retraction) نشان از عدم دقت در این مفهوم اساسی دارد که در مواردی می تواند موجب مشکلات قانونی نیز شود. از سوی دیگر درج مطالب فاقد صحت، اطمینان و مطالعه قبلی موجب بی اعتمادی و کاهش مخاطبان رسانه و رفتن آنان به سمت رسانه های دیگر است.

»»»» هیچ گاه درستی خبر
نباید فدای سرعت انتشار آن شود ««««

3- جامعیت خبر (COMPLETE):

- اطلاعات در خبر باید به صورت جامع و کامل داده شود. دادن اطلاعات آرشیوی و اشاره به سابقه خبر و پاسخگویی به 6 عنصر خبری (کی، کجا، که، چرا، چه و چگونه) در خبر ضروری است.

دفاع از امنیت و منافع ایران به جغرافیای خاصی محدود نمی شود

سرلشکر سلامی با تاکید بر اینکه برای دفاع از امنیت و منافع حیاتی خود به جغرافیای خاصی محدود نمی شویم، گفت: اگر کسانی بخواهند منافع این ملت و کشور بزرگ را تهدید کنند مطمئناً نقطه امنی در سیاره زمین نخواهند داشت.

به گزارش ایسنا به نقل از سپاه نیوز، سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در مراسم الحاق ناو اقیانوس پیمای شهید رودکی به نیروی دریایی سپاه که صبح امروز (پنج شنبه) برگزار شد؛ این رخداد مهم را رقم زننده

روزی فراموش ناشدنی و تاریخی برای این نیرو توصیف و تصریح کرد: اطمینان داریم آنچه امروز در نیروی قدرتمند و مستحکم دریایی سپاه اتفاق می افتد، امتداد نگاه عمیق و راهبردی رهبر معظم انقلاب اسلامی و فرماندهی کل قوا حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مد ظله العالی) است.

وی با تاکید بر اینکه رهبر معظم انقلاب اسلامی منطق ایستادگی، مقاومت، دفاع اطمینان بخش و ثبات قدم را در مقابل دشمنان بزرگ ترسیم کرده اند، گفت: معظم له ما آموخته اند که نقشه راه امنیت، اقتدار و استقلال کشور از مسیر قوی شدن عبور می کند؛ این منطقه در جامعه ما جریان داشته و ایران اسلامی امروز نشانه و مظهر اراده

آخرین های دفاعی - امنیتی

راهبرد ما صلح و دوستی هم همگانی است

۳۷ دقیقه قبل

دفاع از امنیت و منافع ایران خاصی محدود نمی شود

۱ ساعت قبل

ارسال ۲ هزار اqlام نیروی ه مناطق محروم چاپهار

۲ ساعت قبل

الحاق ناو اقیانوس پیمای ش نیروی دریایی سپاه

۲ ساعت قبل

پیام رئیس سازمان عقیدتی در پی شهادت نخستین شهید نهجا

۴ ساعت قبل

پیام امیر سرتیپ نصیرزاده

دیروز

در بیانیه‌ای در شورای حکام آژانس مطرح شد

درخواست تروئیکای اروپایی از ایران برای توقف استفاده از سانتریفیوژهای پیشرفته

سه کشور آلمان، فرانسه و انگلیس در بیانیه‌ای در شورای حکام درباره فعالیت هسته‌ای ایران، ضمن تاکید بر پایبندی به توافق هسته‌ای از فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از کاهش تعهدات داوطلبانه هسته‌ای اش در پی خروج آمریکا از این توافق، ابراز نگرانی کردند.

به گزارش ایسنا، به نقل از پایگاه اینترنتی وزارت امور خارجه انگلیس، تروئیکای اروپا (آلمان، فرانسه و انگلیس) امروز در بیانیه‌ای در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره ایران مطرح کردند: به

عنوان عضوی از برجام (توافق هسته‌ای) تعهد مداوم خود را به حفظ و اجرای کامل توافق هسته‌ای تکرار می‌کنیم. ما سه کشور اروپایی برای حفظ توافق سخت تلاش کرده ایم. ما همواره گفته ایم که بابت خروج آمریکا از توافق هسته‌ای و اعمال تحریم‌ها بر ایران متأسف هستیم. ما تحریم‌ها را همان‌طور که در توافق مقرر شده بود لغو کرده

۱۳ پروژه در حوزه حمل و نقل به دستور رئیس جمهور افتتاح شد

۱۳ پروژه آزادراهی و فرودگاهی کشور توسط رئیس جمهور و از طریق ویدئوکنفرانس مورد بهره برداری قرار گرفت.

به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام و المسلمین حسن روحانی روز پنجشنبه در سی و سومین پویش ملی تدبیر و امید برای جهش تولید قطعات اول و دوم آزاد راه کنارگذر شرقی اصفهان به طول ۶۳ کیلومتر، ۹۷ کیلومتر از کریدور بزرگراهی نوار ساحلی جنوب کشور در هرمزگان، باند دوم کنارگذر جنوبی کرمان به طول

۲۴ کیلومتر و ۱۰ پروژه فرودگاهی در اصفهان، تبریز، مشهد، شاهرود و گرگان را از طریق ویدئوکنفرانس افتتاح کرد.

برای افتتاح این طرح‌ها ۳ هزار و ۱۴۳ میلیارد تومان اعتبار هزینه شده است.

NEWS STYLES سبک های خبر نویسی

- ۱- سبک هرم وارونه
- ۲- سبک تاریخی
- ۳- سبک تاریخی با لید
- ۴- سبک بازگشت به عقب
- ۵- سبک پایان شگفت انگیز
- ۶- سبک داستانی خبر
- ۷- سبک دایره ای

انواع سبک خبری :

۱- سبک هرم وارونه : کارآمدترین و رایج ترین سبک تنظیم خبر است. در این سبک خبری مطالب بر اساس ارزش خبری تنظیم می شود (اخبار روز ، بیشترین کاربرد را در این سبک دارد) در هرم وارونه ابتدا گسترده ترین اطلاعات در آغاز مطلب قرار می گیرد آنگاه مطالب با ارائه اجزای کوچکتر ادامه می یابد تا سرانجام به آخر برسد.

تنظیم سبک هرم وارونه :

موارد استفاده از سبک هرم وارونه:

امروز سبک هرم وارونه به صورت رایج ترین روش در تنظیم و ارائه خبر در لید (مهمترین مطالب) رسانه های خبری در آمده است .
سایر مطالب

اکثر مطالب خبری روز مانند مصاحبه های خبری ،
سخنرانیها ، کنفرانسها و.. با روش هرم وارونه تنظیم
می شود

اهمیت:

روش تنظیم خبر به سبک هرم وارونه اختصاص به
روزنامه ندارد ، نگاهی به صفحات مجله ها و توجه به
بخش اخبار رادیو و تلویزیون نشان می دهد که **سبک**
هرم وارونه تقریباً به **عنوان روش منحصر به فرد** در ارائه و
تنظیم اخبار در آمده است .

یکی از دلایل عمده فراگیر شدن سبک هرم وارونه ،
سرعت در پخش و انتشار اخبار از طریق رسانه های
خبری و فرصت کوتاه مخاطبان در دریافت پیام های
خبری است

نمونه سبک هرم وارونه:

تیتر: چهارمین اجلاس زنان نمونه خاورمیانه در تهران برگزار شد
لید: تهران - خبرگزاری زنان ایران : همزمان با روز جهانی زن ، چهارمین اجلاس زنان نمونه خاورمیانه روز سه شنبه با حضور ایران و شماری از کشورهای مختلف خاورمیانه و جهان برگزار شد.

پاراگراف 2 : به گزارش خبرنگار ما ، حدود 200 نفر از بانوان به عنوان نمایندگان از زنان موفق و برتر در زمینه های مختلف اقتصادی و اجتماعی در این اجلاس شرکت داشتند .

پاراگراف 3 : علاوه بر جمهوری اسلامی ایران ، بلژیک ، برزیل ، آمریکا ، افغانستان ، تونس ، مغرب ، لبنان ، سوریه ، هند ، پاکستان ، مصر ، انگلیس ، امارات و پنج کشور دیگر عضو شورای همکاری خلیج فارس در آن حضور داشتند .

پاراگراف 4 : در این اجلاس از ایران دکتر سکینه ابراهیمی از پزشکان متخصص هلال احمر ایران حضور داشت .

ترتیب ارائه سایر مطالب در سبک هرم وارونه :

- درنگارش مطالب بعد از "لید" در سبک هرم وارونه باید این نکته را در نظر داشت که چند پاراگراف بعد از لید توضیحات بیشتری راجع به همان مطلب اصلی را ارائه می دهد و پس از این توضیحات مطلب مهم بعدی مطرح می شود .

برتری های سبک هرم وارونه :

- ۱- در لید ، چکیده مهمترین مطلب ارائه می شود .
- ۲- از نظر خواننده زمان کمتری برای دریافت پیام خبری لازم است (سرعت انتقال خبر)
- ۳- خواننده را خسته نمی کند .
- ۴- حس کنجکاوی خواننده را از جنبه نیازهای خبری فوراً ارضا می کند .
- ۵- متن خبر بر پایه ارزش مطالب تنظیم می شود.
- ۶- خواننده را به خواندن بهتر ترغیب می کند.
- ۷- از لحاظ تیترو نویسی و ماکت بندی کار را ساده می کند (سادگی ویرایش ، تیترو نویسی و صفحه آرایی)
مناسبترین سبک نگارش برای مطالب خبری روز ، سبک هرم وارونه است .
زمینه های مناسب در تنظیم خبر :
اخبار ورزشی ، تنظیم نمودار ، خبرهای هنری و علمی : هرم وارونه
اخبار ورزشی ، اخبار دادگاه ها و خبر حوادث : سبک تاریخی با لید

پول کمک‌های معیشتی دولت از کجا تامین می‌شود؟

رئیس کل بانک مرکزی در یادداشتی به ارایه توضیحاتی درخصوص محل تامین برنامه‌های معیشتی دولت پرداخت.

به گزارش ایسنا، عبدالناصر همتی در پست اینستاگرامی خود نوشت: پرداخت وام قرض الحسنه یک میلیونی به حدود ۱۰ میلیون سرپرست خانوار که درآمد ثابت ندارند، از محل همان اعتبارات ۷۵ هزار میلیارد تومانی اختصاصی نظام بانکی برای مقابله با آثار کرونا است. برای حفظ ثبات مالی و جلوگیری از انحراف از هدف تورمی، علی‌رغم نیاز به منابع مالی جهت تأمین نیازهای معیشتی مردم، بانک مرکزی چاره‌ای جز ادامه سیاست‌های انضباطی خود و عدم انبساط جدید پولی ندارد.

وی ادامه داد: باتوجه به اهمیت کنترل نقدینگی و تورم، کمک‌های دیگری نیز که از سوی دولت و مجلس محترم برای معیشت مردم در نظر گرفته می‌شود، به این نکته مهم توجه داشته‌اند و به منابعی غیر از منابع بانک مرکزی، برای تأمین آن، تکیه می‌کنند. بانک مرکزی درخصوص کنترل تورم حداکثر تلاش خود را به عمل آورده و از تمام ابزارهای لازم استفاده خواهد کرد.

رئیس کل بانک مرکزی گفت: در آذرماه که برای کنترل شیوع بیماری کرونا برخی از مشاغل تعطیل می‌شوند، شعب بانک‌ها با حداکثر نصف تعداد کارکنان فعالیت خواهند داشت. ضمن قدردانی از تلاش‌های فداکارانه تمام همکاران بانکی در شعب بانک‌ها، تمهیدات لازم برای کاهش ضرورت حضور مشتریان در شعب، براساس دستورالعمل‌های ابلاغی، پیش‌بینی شده است.»

انتهای پیام

آموزشگاه رسانه 02166057992

احتمال ثبت نام مجدد مسکن ملی در آذرماه

معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه اگر شرایط بهداشتی اجازه دهد آذرماه در برخی استانها امکان ثبت نام مجدد طرح اقدام ملی مسکن فراهم می شود گفت: سند واحدهای اقدام ملی به نام متقاضی اولیه صادر می شود و خریداران از این بابت به دردمس می افتند.

محمود محمودزاده در گفت و گو با ایسنا اظهار کرد: پرونده برخی متقاضیان طرح اقدامات ملی مسکن ایراداتی دارد که دائما در حال رفع آنها هستیم. همچنین باید به اعتراضات رسیدگی کنیم که این موارد زمانبر است. بنابراین برای کسانی که اطلاع رسانی نشده بودند مهلت بیشتری دادیم.

وی افزود: کسانی که پرونده شان نیمه تکمیل است انشاءالله در آذرماه اگر شرایط بهداشتی اجازه دهد در استانهایی که اعلام ظرفیت جدید داشته باشند و شهرهایی که بتوانند تامین زمین کنند یا پروژه هایی که ظرفیت خالی دارند برای ثبت نام مجدد تصمیم می گیریم.

معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی درباره مساله فروش امتیاز مسکن ملی گفت: این موضوع را دنبال می کنیم و در حال رسیدگی به این موضوع هستیم که معاملات غیررسمی قابلیت پیگیری قضایی نداشته باشد؛ زیرا بارها اعلام کرده ایم فروش امتیاز واحدهای طرح اقدام ملی مسکن غیرقانونی است و نهایتا امکان ضرر خریدار بسیار زیاد است.

محمودزاده تصریح کرد: در طرح اقدام ملی مسکن پیرو سیاستهای اعلامی در حال تلاش هستیم تا موضوع ساخت و ساز مستمر را عملیاتی کنیم تا این از حالت صف و انتظار، بحثهای غیررسمی و بازار سیاه خارج شود. بنابراین تلاش می کنیم همه کسانی که واجد شرایط هستند جا نمانند.

وی با بیان اینکه به خریداران توصیه می کنیم با خرید امتیاز مسکن ملی خود را به دردمس نیندازند گفت: ما اصلا برای متقاضیان برگه ای صادر نمی کنیم و معلوم نیست فروشنده دقیقا چه چیزی را می فروشد. نهایتا سند را به رسانه آموزشگاه رسانه کس 02166057992 می شود و کسی که ریسک خرید را بپذیرد دچار چالش خواهد شد.

2- سبک تاریخی :

مطالب با توجه به ارزش خبری نوشته نمی شود بلکه به صورتی که اتفاق افتاده نگارش می شود (خبر جلسه های رسمی)

گزارش کامل برگزاری سومین همایش ملی فقه هنر در شیراز

ایسنا/فارس سومین همایش ملی «فقه هنر» با موضوع تئاتر و سینما با حضور اندیشمندان، فرهنگوران، هنرمندان و جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه در شیراز برگزار شد.

سومین همایش ملی «فقه هنر» با موضوع تئاتر و سینما با حضور اندیشمندان، فرهنگوران، هنرمندان و جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه طی روزهای چهارشنبه دوم و پنجشنبه سوم بهمن در شیراز برگزار شد.

همایش ملی فقه هنر که روز چهارشنبه دوم بهمن در شیراز و با حضور مسئولان، شخصیت‌های علمی، علما و فضلا و مدرسان حوزه علمیه کشور آغاز به کار کرده بود، امروز پنجشنبه و با سخنرانی جمعی از پژوهشگران، اندیشمندان و صاحب‌نظران در حوزه‌های هنر و فقه، به کار خود پایان داد.

صبح اولین روز این همایش با سخنرانی حیدر اسکندریپور، شهردار شیراز؛ عبدالرزاق موسوی، رئیس شورای اسلامی شهر شیراز؛ آیت‌الله لطف‌الله دژکام، نماینده ولی فقیه در استان فارس و امام جمعه شیراز؛ سیدمحمدحسین نواب، مدیر مدرسه اسلامی هنر؛ آیت‌الله ابوالقاسم علیدوست، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه، مدرس خارج فقه و اصول و دبیر علمی همایش سخنرانی برگزار شد.

در این بخش حجت‌الاسلام هادی صادقی، معاون فرهنگی قوه قضائیه و رئیس اسبق مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما؛ شاهسواری، تهیه‌کننده و مدیرخانه سینما؛ حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مبلغی، مدرس خارج فقه و اصول و رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی سخنانی ایراد کردند.

حجت‌الاسلام احمد مبلغی، رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز در این همایش به تبیین نکاتی درباره روش‌شناسی فقه هنرهای نمایشی پرداخت.

او افزود: نکته اول در این رابطه، ماهیت‌شناسی فعالیت فقه در قبال هنرهای نمایشی است. فقه در قبال هنرهای نمایشی دارای نگاهی متمرکز بر سه‌گانه جمال، جلال و کمال است یعنی بر زیبایی هنر نمایشی و زیباآفرینی‌های هنری آن تمرکز مثبت دارد. در عین حال پیام آن به هر هنری از جمله هنرهای نمایشی، هنرمندان و مخاطبان این عرصه مهم، زیستن و پرداختن در چارچوب حلال است.

مبلغی اظهار کرد: پاکی هنر یعنی توجه عمیق و درونی و همیشگی به چارچوب‌های دینی و شرعی و انسانی برای نمایش‌ها و عدم برون‌رفت از این چارچوب‌ها و کمال یعنی قرار گرفتن هنر نمایشی یا هر هنر دیگر در مسیر تعالی و اخلاق انسانی و تحکیم پیوند انسان با خالق و پیشرفت مادی و معنوی و تأمین نیازهای گوناگون انسان است.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی گفت: هنگامی که از روش‌شناسی هنرهای نمایشی سخن می‌گوییم باید چند محور اساسی روشی را مدنظر قرار دهیم و توجه کنیم. اولین محور و یکی از مهم‌ترین آن‌ها این است که سنخ‌شناسی موضوعی کنیم. در پاسخ به این سؤال که موضوع هنرهای نمایشی چه سنخی است و هنر نمایشی از حیث محتوایی منبعت از روابط اجتماعی و از حیث تبیینی نیازمند به معرفتی است که چند رشته اساسی ارتباطات و هنر و دانش اجتماعی آن را تأمین می‌کنند.

مبلغی ادامه داد: چنین موضوعی نباید به‌صورت جدا از روابط اجتماعی و هنری جامعه قرائت شوند، همان‌گونه که نباید این معرفت را بدون نگاه دانشی و معرفت مربوط به هنرهای نمایشی به انجام برسانیم، پس محور اول موضوع‌شناسی است که هم نگاه به محتوا و هم قالب آن که هنری است و قالب در اینجا کمتر از محتوا نیست و هم اینکه راه تحصیل معرفت و توجه همزمان بهره‌گیرنده از چند دانش می‌تواند ما را به این معرفت نائل آورد.

او، محور دوم را منبع‌شناسی فقه هنرهای نمایشی دانست و گفت: در این زمینه باید بدانیم از چه منبعی در فقه می‌خواهیم استفاده کنیم؛ طبیعتاً قرآن و سنت در رأس این منابع هستند اما اگر می‌خواهیم هنرهای نمایشی را به سمت منابع ببریم، نمی‌توانیم بر آیات و احکام کلاسیک معلوم و محدود بسنده کنیم و باید یک دایره بزرگتر از احادیث احکام در نظر بگیریم.

مبلغی با بیان اینکه در فقه هنرهای نمایشی عمدتاً باید به سراغ نصوصی رفت که حامل آموزه‌هایی مرتبط با حوزه ارتباطات و تأثیرگذاری بر جامعه و روش‌شناسی اجتماعی باشد، گفت: برای اینکه ثابت کنیم فقه هنرهای نمایشی که روش‌شناسی می‌تواند آن را از این دسته آیات بر گرفته است، نمونه‌ای از آن در قرآن را باید بیان کنیم.

3- سبک تاریخی با لید

- این **سبک** دارای لید است و به صورت ترکیبی از **سبک** تاریخی و هرم وارونه به نظر می آید. شروع **خبر** همواره با دادن یک **خبر** است که حاوی مهمترین قسمت مطلب است و پس از آن، **خبر** به همان ترتیب زمانی رویداد ذکر می شود. این **نوع** بیشتر در گزارش حوادث بکار می رود، البته در برخی از خبرهای اجتماعی و گزارش برخی جلسات نیز کاربرد دارد

- اصولاً درسبک تاریخی مطلب دست نمی خورد و بر مبنای توالی زمانی به همراه یک مقدمه ارایه می شود، لذا تنها مزیت این **سبک** این است که **خبر** کامل و فاقد اعمال نظر خبرنگار است از جمله معایب این **سبک** این است که چون مقدمه دارد مهمترین بخش خبری در ابتدا ارایه می شود، **طولانی و زمان بر** است و ماکت بندی آن نیز مشکل تر از هرم وارونه است.

نمونه (سبک تاریخی با لید):

لید:

قاتل فرش فروش ۲۵ ساله ایرانی در کانزاس سیتی (آمریکا) به حبس ابد محکوم شد.

شرح ماجرا:

'فلیپ مک' در بهمن ماه ۱۳۶۷ به همراه دو جوان دیگر آمریکائی در یکی از بزرگراه‌های کانزاس سیتی راه را بر اتومبیل حامل مساعد رضی‌زاده، فرش فروش ایرانی و مادر او بستند و وی را با شلیک گلوله به قتل رساندند و مادر او را نیز مجروح کردند. قاتلان و ضاربان سپس کیف پول رضی‌زاده را به سرقت بردند و از محل گریختند.

بعدها با نشانه‌هایی که مادر رضی‌زاده در اختیار پلیس قرار داد، پلیس این شهر موفق شد، فلیپ مک را بازداشت کند. وی ابتدا منکر قتل رضی‌زاده شد، اما بعد اعتراف کرد که برای سرقت پول وی، راه را بر اتومبیل او بسته و فرش فروشی ایرانی را به قتل رسانده است.

مطبوعات محل کانزاس سیتی نوشتند هیئت منصفه دادگاه در بهمن ماه سال گذشته فلیپ مک ۲۸ ساله را به‌خاطر قتل عمد مجرم شناخته بودند و دادگاه منطقه 'جانسون' از توابع کانزاس سیتی از ایالت کانزاس هفته گذشته وی را به حبس ابد محکوم کرد.

سایر سبکها

4- سبک بازگشت به عقب:

در این نوع سبک ابتدا لید نوشته می شود، بعد توضیح لید داده می شود و بعد سابقه خبر نوشته می شود.

5- سبک با پایان شگفت انگیز:

در این نوع سبک، خواننده کنجکاو نگاه داشته می شود و برای مخاطب سوالی ایجاد می شود ، بدون این که به آن پاسخ داده شود.

در این سبک از لید غیر متعارف و سوالی استفاده می شود و معمولاً بدنه خبری به صورت تاریخی کار می شود؛ عمده کاربرد آن در خبرهای اجتماعی و حوادث است.

6- سبک دایره ای:

در این سبک، خبر از یک نقطه شروع می شود تا ماجرا تعریف شود و دوباره به همان نقطه باز می گردیم، علت ها را جست و جو و عواقب را بازگو می کنیم. این سبک نیز بیشتر در خبرهای حوادث و اجتماعی کاربرد دارد.

اصول خوب نوشتن

ضمن ارایه «اطلاعات» «اهمیت مساله» هم گوشزد گردد. از این شاخه به آن شاخه نپرید و «تمرکز» داشت، و در عین تمرکز، از «چهارچوب» کار هم غفلت نکرد و همه این ها را به طرزی پیش برد که قیافه مطلب و ساختار آن هم از حالتی منطقی برخوردار باشد»
«فرم»

اصول خوب نوشتن ۲

- همیشه به هنگام نوشتن، مخاطب را در نظر بیاورید
- سعی کنید خودتان را به جای او بگذارید (سطح سواد)
- با سوم شخص و با تکیه به زمان گذشته بنویسید. (بیطرفی)
- به قواعد سبک هرم وارونه پایبند باشید
- به دادن سابقه و پیشینه در خبر عادت کنید
- از نوشتن منابع در خبر غفلت نکنید
- خبر را با نظر ادغام نکنید
- قدر نقل قول های مستقیم را بدانید و از آنها استفاده کنید

اصول خوب نوشتن ۳

- بیشتر نشان بدهید و کمتر حرف بزنید، سعی کنید جزییات رویداد را بهتر ترسیم کنید (بصری حرکت کردن)
- اجازه ندهید واژه‌ها راه خبر را سد کنند، وقتی می‌توانید مساله‌ای را با یک کلمه بزنید، چرا از چند کلمه استفاده می‌کنید (بجای به این دلیل که از ”زیرا“ استفاده کنید)
- لید نقشه خبر شماست، مبادا مخاطب راه را گم کند

تیتر

- معمولا جلوی کیوسک‌های مطبوعاتی مردمی را در حال مطالعه‌ی تیترها می‌بینیم و آنها تنها به دلیل همان تیترها نشریه‌ای را انتخاب می‌کنند و آن را می‌خرند. در مطالعه‌ی خبر به صورت آنلاین نیز همین رفتار تکرار می‌شود. مردم تنها با اتکا به تیتر شما تصمیم می‌گیرند که روی خبر شما کلیک کنند یا به راحتی عبور از آن کنند.

تیترا چیست؟

- هدایت کننده‌ی خواننده به خبر است.
- ویتترین خبر است
- مانند تابلوی و ویتترین مغازه است
- مانند قلاب ماهیگیری است
- لید چکیده‌ی متن و تیترا چکیده‌ی لید است.
- ...

نقش و اهمیت تیتر چیست؟

- بیان خبر به شکل کوتاه و فشرده
- ترغیب خواننده برای کلیک روی خبر
- مشخص کننده‌ی اهمیت خبر
- تفکیک کننده‌ی مطالب از هم
- کمک به زیبایی خبر

قواعد تیتر نویسی

- یکی از مهمترین مراحل نگارش خبر **تیتر نویسی** است. موضوعاتی که به آنها اشاره خواهیم کرد، «باید»های نسبی هستند. می‌توان در مواردی آنها را نادید گرفت.
- تنها قاعده‌ی همیشه ثابت این است که در حداقل واژه، حداکثر مفهوم را برسانید.
- به قول ارسطو یک اثر هنری، اثری است که نه بتوان به آن چیزی اضافه کرد و نه بتوان از آن چیزی کم کرد. پس اگر بعد از نگارش حس کردید چیزی کم یا اضافه است باید بدانید که تیتر شما هنوز جای فکر دارد.

- حداکثر کاراکتر مجاز در اخبار رسمی برای نگارش تیتر اصلی ۷۵ کاراکتر، برای تیتر فرعی ۸۰ کاراکتر و برای سوتیتر ۲۰۰ کاراکتر است.
- روشن و بدون ابهام باشد.
- خواننده با خواندن آن متوجه خبر شود.
- نباید پرسشی باشد. (تیتر پرسشی در گزارش و مقاله مجاز است)
- با فعل منفی تمام نشود.
- تیتر اصلی بدون نیاز به سایر اجزای تیتر، باید معنی مستقلی بدهد.
- با حروف اضافه شروع نشود. (از، در، به و...)
- بهتر است فعل داشته باشد.

- تکرار واژه نکنید.
- هرچه کوتاه‌تر باشد، بهتر است.
- در پایان نقطه نگذارید. (ویرگول، نقطه ویرگول و ... مجاز است.)
- تیترو لید باید با هم هماهنگ باشند.
- از صفت تفصیلی استفاده نکنید. (صفت خبر را از عینی بودن دور می‌کند.)
- به ضرب آهنگ آن توجه کنید.

انواع تیتر:

- (۱) تیترهای استنباطی (INTUITIVE HEADS): برداشت صحیح از مجموعه یک خبر است که می‌تواند در قالب یک تیتر ظاهر شود.

سخنان رییس جمهور درباره آینده اقتصادی کشور

در تیتر استنباطی نمی‌خواهیم یک جمله یا یک کلمه را از داخل جدا کنیم، چرا که امکان دارد جمله مهمی نداشته باشیم یا به هر دلیلی نمی‌خواهیم جمله‌ای را برجسته کنیم.

خبرنگار باید از خبر مورد نظر تشخیص دهد که تیتر استنباطی از چه چیزی برگرفته شود. (هشدار، تهدید یا اخطار)

تیترهای چکشی:

- این نوع تیتر با هدف تهییج خواننده از دهه چهل وارد مطبوعات ایران شده است.
- معمولا درشت نمایی یک کلمه جذب کننده به همراه یک جمله و یک عکس در این تیتر به کار می رود.

تیتر:

یخبندان

در فرانسه بیداد می کند

تیتر:

کودتا

عارف در بغداد به تخت نشست

تیتر اقناعی (PERSUASIVE HEADS): این تیترها معمولا با هدف جهت‌دهی افکار عمومی، تبلیغ غیر مستقیم و القای یک پیام به کار می‌روند.

- در این نوع تیتر بار عاطفی ویژه کلمات در جلب توجه خواننده نقش مهمی دارد.

تیتر عادی: عراق با پیشنهاد آمریکا برای مذاکره درباره کویت موافقت کرد

تیتر اقناعی: توافق عراق و آمریکا برای مذاکره در ژنو

دو تیتري:

- دو تیره:

در خواست جهانی برای کمک به مردم عراق

بغداد همچنان زیر آتش است

- در این تیتريها، حروف باید زیر هم و هم‌اندازه باشند، این نوع تیتري از خبرهای چند موضوعی و تلفیقی بدست می‌آید لذا، دو موضوع تیتري نمی‌شود.

- از نظر ساختاری در سطر اول باید حالت مصدری در تیتري باشد و بدون فعل بیاید و سطر دوم باید با فعل ختم شود، حالت اول و دوم جایگزین یکدیگر نمی‌شوند.

■ دو تیتره:

پیشنهاد ایران برای تشکیل کنفرانس اسلامی

جبهه دوم علیه عراق از ترکیه گشوده شد

- در این حالت ارتباط معنایی این دو تیتر از یکدیگر دور شده و اگر چه می‌تواند موجب ایجاد کنجکاوای در خواننده شود، باید در لید خبری توضیح لازم نوشته شود تا در صورت دور افتادگی دو تیتر مخاطب و آدار به دنبال کردن خبر شود.

- دو تیتره در مطبوعات کاربرد دارد و اگرچه در خبرگزاری وجود ندارد ولی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

- برای نخستین بار دوتیتری‌ها در جریان جنگ متحدین با عراق موسوم به (جنگ نفت) در روزنامه ابرار توسط حسین قندی مورد استفاده قرار گرفت.

● استثنائات :

برخی قواعد ذکر شده برای تیترا می‌توان در برخی حالات رعایت نکرد:

- (۱) تکرار کلمات در تیترا

مثال استثناء:

تیترا - ایران گریست، خون گریست

- این تکرار در تیترا جزء استثنائات قرار می‌گیرد، چرا که هم خبر دارد و هم ضرب‌آهنگ.

فعل منفی

فعل منفی در تیترا: تیترا نباید با فعل منفی پایان بگیرد، مگر این که خبری داشته باشد.

مثال: شلیک ۵ گلوله

آرامش رییس جمهوری را برهم نزد

تیتتر سوالی:

الف- دو تیتتره سوالی: ترور نخست وزیر اسراییل

« ایعال امیر» کیست؟

ب - یک تیتتر سوالی: ارتش الجزایر کودتا می کند؟

گاهی می توان از تیتتر سوالی استفاده کرد ولی باید نوعی خبر در آن وجود داشته باشد.

اجزاء تیتیر در اخبار رسمی

- در اخبار رسمی شما مجاز به نوشتن تیتیر فرعی (روتیتیر)، تیتیر اصلی، سوتیتیر و میان تیتیر هستید. تیتیر فرعی در واقع روتیتیر است و همانطور که از اسمش مشخص است بالای تیتیر اصلی و با حروف کوچکتر می‌آید. با حذف روتیتیر نباید خللی به معنای تیتیر اصلی وارد شود.

- سوتیتیر نیز با دو هدف به خبر اضافه می‌شود؛ کاربرد اول آن زیبایی خبر است و کاربرد دوم دادن اطلاعات بیشتر یا برجسته کردن قسمت‌های مهم است. سوتیتیر معمولا میان دو نقل قول می‌آید.

جزئیات خبر

تعریف لید : لید در انگلیسی به معنای هدایت و راهنمایی است

اولین پاراگراف که مهمترین پاراگراف هر گزارش و خبر است .

لید ، شکارچی حواس خواننده و نبض مطلب است .

انواع لید : استفهامی ، تاریخچه ای ، نقل قول ، تصویری ، متعارض ، غیرعادی و جمع بندی

لید جمع بندی : با اهمیت ترین انواع لید است که بخش اعظم لیدهای

خبری در رسانه ها را تشکیل می دهد ، در این لید بیشتر به سوالات کلیدی چه کسی ، چه ، چه وقت ، کجا ، چطور و چرا در نهایت اختصار پاسخ می دهد (چه کسی ، چه ، چه وقت و کجا نقش مهمتری در این لید دارند)

مثال :

چند صد نفر از زنان کویتی شب گذشته تظاهرات مسالمت آمیزی در اعتراض به فقدان حقوق سیاسی خود در برابر مجلس کویت برگزار کردند .

لید پس از تیتر مهم‌ترین و یت‌ترین خبر برای
جذب مخاطب است.

لید و عناصر خبر

در گذشته مرسوم بود که لید خبر به تمام پرسش‌های عناصر خبری (که؟ کجا؟ کی؟ چه؟ چرا؛ چگونه؟) پاسخ دهد؛ ولی امروزه این روش توصیه نمی‌شود. بهتر است در زمان نگارش لید به پرسش‌های زیر پاسخ داده شود:

- کدام یک از نکات واقعه از دیگری مهم است؟
- ارزش‌های خبری واقعه کدام است؟
- تغییرات جدید رویداد چه بوده است؟
- چگونه می‌توان با حداقل واژه‌ها بهترین لید را نوشت؟

می‌توانید یکی از عناصر خبری را در لید پررنگ کنید. برای مثال اگر آن عنصر خبری «که؟» باشد؛ به آن لید، لید (که) گفته می‌شود.

نکات مهم در نگارش لید

- 1- لید باید چکیده مهمترین بخش رویداد را به صورت مشخص و معلوم بیان کند.
- 2- از نوشتن مطالب مبهم در لید باید خودداری کرد.
- 3- مطالب جزئی نباید در لید نوشته شود. همچنین لازم نیست به همه عناصر خبری در لید پاسخ داد.
- 4- لید خبر باید با حداقل واژه ها حداکثر مفهوم را برساند.
- 5- لید باید حاوی یک یا حداکثر دو تا سه جمله و نباید تعداد کلمات از حدود 25 تا 30 کلمه بیشتر باشد.
- 6- از تکرار کلمات در لید خودداری شود.

7- لید نباید با زمان یا مکان شروع شود مگر این که زمان و مکان اهمیت ویژه ای داشته باشد.

8- بین نام یا عناوین اشخاص هر کدام معروف تر بود، باید از آن در لید استفاده شود.

9- از به کار بردن واژه های بیگانه و غیر آشنا در لید خودداری شود. بسیاری از مخاطبان در زمینه مورد نظر ما تخصص ندارند. (مثال: به جای «ظریف از آمادگی

ایران برای همکاری با IAEA در چارچوب NPT خبر داد.» بگوییم: «**ظریف از**

آمادگی ایران برای همکاری با آژانس بین المللی انرژی اتمی در چارچوب معاهده

منع گسترش سلاح های هسته ای خبر داد.)

همچنین از مخفف های غیر معروف در لید استفاده نکنیم. (مثال: به جای "فائو اعلام

کرد:..." بگوییم «سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد اعلام کرد:...»

البته می توان از مخفف های آشنا برای مردم، مثل بی.بی.سی یا سی.ان.ان استفاده

کرد.

10- در لید تنها هنگامی یک جمله را از فردی به صورت نقل قول مستقیم و بدون

دخل و تصرف می نویسیم که آن نقل قول چکیده مهم ترین مطلب را بیان کند. در

غیر این صورت پیشنهاد می شود آن مطلب به صورت نقل قول غیر مستقیم بیان شود.

نکته: از دو نوع لید در خبرها نباید استفاده کرد:

- **لید بی محتوا:** خبرنگار باید از نوشتن مطالب کلی و بی محتوا که اطلاعات مهمی به مخاطب نمی دهد، خودداری کند. لید بی محتوا با وجود استفاده از عناصر خبری، چیزی به خواننده ارائه نمی کند.

مثال: در نشست امروز هیات دولت، تصمیمات لازم درباره افزایش حقوق کارمندان و بازنشستگان کشوری و لشکری گرفته شد.

در این لید با توجه به این که عناصر و ارزش خبری در آن رعایت شده است اما خبر مهمی به مخاطب نمی دهد.

لید پرمحتوا: لیدی که به همه عناصر خبری پاسخ گوید، مناسب نیست.

مثال: احسان رجب پور، دانشجوی دوره دکترای مدیریت بازرگانی که صبح امروز برای نامزدی در دهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در ستاد انتخابات استان کرمان نام نویسی کرده بود، هنگام بازگشت در تصادف با خودروی پژو کشته شد.

بهتر است بنویسیم:
یک داوطلب نامزدی دهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی امروز پس از نام
نویسی در حوزه انتخابیه کرمان، در حادثه رانندگی درگذشت.

انواع لید:

- 1- لیدهایی که به عناصر خبر پاسخ می دهند.
- 2- لیدهای تک موضوعی
- 3- لیدهای چند موضوعی

برای نگارش لید خبر باید توجه کرد که کدام عنصر خبری مهم تر است تا در ابتدای لید آورده شود. هر عنصر خبری که در ابتدای لید قرار گیرد، لید به آن عنصر نامیده می شود. لید که، لید چه، چرا، چگونه، کجا، کی، که.

1- **لید که (چه کسی):** نام فرد یا نهاد عامل رویداد در آن می آید.

2- **لید "کی" (چه وقت):** حاوی زمان رویداد است.

3- **لید "کجا":** مکان رویداد در آن مطرح می شود.

4- **لید "چه":** موضوع و ماهیت رویداد در آن طرح می شود.

5- **لید "چرا":** تفسیر و علت رویداد را در بر دارد.

6- **لید "چگونه":** توصیف نحوه اتفاق افتادن خبر است.

انواع دیگر لید:

- 1.سوالی:** لیدی است که با یک پرسش شروع می‌شود و کنجکاوی خواننده را برای خواندن ادامه‌ی متن برمی‌انگیزد.
- 2.نقلی:** نقل قولی کوتاه که به صورت مستقیم، غیر مستقیم و یا جزئی مطرح می‌شود.
- 3.تاریخی:** این لید با یادآور کردن سابقه‌ی رویداد یا ذکر تاریخچه‌ی حادثه، علاقه‌مندی خواننده را تحریک می‌کند.
- 4.تشریحی و تحلیلی:** در این لید، نویسندگان اطلاعاتی را به هم مرتبط می‌کند و براساس آن تحلیلی از واقعیت‌ها می‌نویسد.

توصیفی: زمانی کاربرد دارد که شما سعی دارید با استفاده از وصف و تصویرسازی احساسات خواننده را تحریک کنید.

ضرب المثل: شروع این ایده‌ها با یک ضرب المثل مرتبط با متن است. فهرستی: اگر در رویدادی نکات مهم هم‌پراز باشند و خبر ارزش‌درب‌گیری داشته باشد، از این لید استفاده می‌شود.

مقایسه‌ای: برای مقایسه‌ی دو رویداد، شخص و یا وسیله‌ای که قرار است با هم مقایسه شوند به کار می‌رود.

عمقی: لیدی که اطلاعات بیشتری درباره‌ی رویداد می‌دهد و طولانی‌تر از ایده‌های ساده است.

غیر متعارف: بر اساس ذوق و خلاقیت نویسنده نوشته می‌شود و بیشتر در اخبار حوادث، ورزشی و هنری کاربرد دارد.

به طور ساده‌تر اگر **متن را پرتغال** در نظر بگیرید؛ لید مانند **آب پرتغال** و تیتر مانند **عصاره‌ی پرتغال** است.
نکته‌ی مهم این است که این سه جز یعنی تیتر، لید و متن باید با هم هماهنگی داشته باشند.

